

HET RECHT OM MEE TE DOEN

In Nederland moet iedereen mee kunnen doen. Ook als je geen werk hebt. Daarvoor hebben we de Participatiewet. Deze wet garandeert dat iedereen een redelijk inkomen krijgt en hulp om mee te doen aan de samenleving. Tenminste, dat zou je denken.

Bijna een miljoen mensen wil graag meedoen, maar staat werkloos aan de kant. Zij krijgen niet de hulp waar ze recht op hebben, maar worden benaderd met wantrouwen en onnodige verplichtingen.

Rapport, na rapport, na rapport laat zien dat de huidige wet niet werkt. Dat het anders moet. En dat het ook anders kan. Als wethouders zien wij dit dagelijks in de praktijk. Waar het maar mogelijk is, doen wij het ook anders. Maar het kabinet lijkt nog steeds niet van plan de Participatiewet fundamenteel te herzien.

Daarom komen wij nu zelf met concrete voorstellen voor verandering. Het hoort niet uit te maken of je een beperking hebt, tegen de pensioenleeftijd aanzit of al jarenlang niet hebt gewerkt. Iedereen heeft het recht om mee te doen.

Daarom hebben wij de volgende eisen.

1. Behandel mensen vanuit vertrouwen

De huidige Participatiewet ziet mensen zonder werk vooral als fraudeurs. De wet zorgt dat zij steeds weer worden vernederd met verplichtingen en strenge controles die helemaal niet bij hen passen. Mensen die een uitkering krijgen, moeten gedwongen 'tegenprestaties' verrichten die hen geen stap verder helpen, jongeren worden gedwongen om eerst een maand zonder inkomen naar werk te zoeken en mensen worden keihard gestraft als zij vrijwilligerswerk doen of een cadeau van iemand krijgen. We kennen allemaal nog het voorbeeld van de vrouw die 7000 euro boete kreeg omdat zij boodschappen kreeg van haar moeder. Dit is oneerlijk. De overgrote meerderheid van deze mensen wil graag meedoen en vraagt om hulp. En zo moeten zij ook behandeld worden. Wij staan voor een overheid die uitgaat van vertrouwen. Een overheid die je niet opjaagt maar die je gewoon de hulp biedt waar je recht op hebt. Vanuit die overtuiging weigeren wij al langer om de Participatiewet volledig uit te voeren. Maar dat is niet hoe het zou moeten. De Participatiewet moet worden aangepast.

Concreet betekent dit:

- dat de inlichtingenplicht en de sanctierichtlijnen worden versoepeld, zodat een vergissing niet meteen leidt tot een terugvordering van duizenden euro's;
- dat de gedwongen 'tegenprestatie' wordt afgeschaft en dat mensen hulp krijgen om te kijken op welke manier ze het beste mee kunnen doen;
- dat gemeenten nog deze kabinetsperiode er op zijn minst structureel 0,5 miljard euro bij krijgen om meer mensen persoonlijke begeleiding te bieden.

2. Geef iedereen basiszekerheid

Herstel begint met zekerheid. De zekerheid dat je gewoon je rekeningen kan betalen, ongeacht onder welke wet of regeling je valt. De zekerheid dat je hulp krijgt, ook als je nog wat spaargeld hebt of met iemand samenwoont. De Participatiewet geeft die zekerheid niet. Zij sluit mensen uit en houdt ze in onzekerheid. Dit moet anders.

Concreet betekent dit:

- dat de bijstandsuitkering met in ieder geval 140 euro extra per maand omhoog moet, zodat mensen op zijn minst genoeg geld hebben om rond te komen (conform het 'niet-veel-maar-toereikend budget', zoals vastgesteld door het NIBUD en het Sociaal Cultureel Planbureau);
- dat de boete op samenwonen (de kostendelersnorm) voor iedereen wordt geschrapt, zodat mensen niet worden gekort op hun uitkering omdat ze met iemand in huis wonen die een inkomen heeft;
- dat mensen met een kleine spaarpot of een koophuis gewoon recht krijgen op een inkomen zonder dat eerst alles van hen wordt afgepakt;
- dat ook mensen met een beperking recht krijgen op inkomensondersteuning en niet afhankelijk worden gemaakt van het inkomen van hun partner.

3. Garandeer dat mensen mee kunnen doen

Een grote groep mensen zal ook met extra ondersteuning geen betaald werk kunnen vinden. Voor die mensen moet de overheid zelf werk of een waardevolle dagbesteding creëren. Werk met een eerlijk loon en goede arbeidsvoorwaarden. Het is onacceptabel in een welvarend land als Nederland dat mensen worden uitgesloten. Ook al is er niet veel mogelijk door een beperking of persoonlijke problemen, als je mee wil doen, heb je daar recht op. Er is genoeg waardevol werk te doen.

Concreet betekent dit:

- dat de tegenprestatie-banen worden vervangen door volwaardige aanstellingen en betaald met in ieder geval het minimumloon;
- dat de mogelijkheden worden verruimd om wat bij te verdienen naast de uitkering voor mensen die niet fulltime kunnen werken;
- dat er een bindend quotum wordt ingevoerd voor de overheid en grote bedrijven om mensen met een beperking aan te nemen.

Getekend door:

GroenLinks:

Rutger Groot Wassink (wethouder Amsterdam)
Arjen Kapteijns (wethouder Den Haag)
Linda Voortman (wethouder Utrecht)
Renate Richters (wethouder Eindhoven)
Esmah Lahlah (wethouder Tilburg)
Dorrit de Jong (wethouder Zwolle)
Cees van Eijk (wethouder Amersfoort)
Leo Bosland (wethouder Wageningen)
Stephan Brandligt (wethouder Delft)
Matthijs Sikkes – van den Berg (wethouder Diemen)
Carin Ogier (wethouder Weesp)
Joa Maouche (wethouder Renkum)
Marianne Smitsmans (wethouder Roermond)
Axel Boomgaars (wethouder Ouder-Amstel)
Bart de Leede (wethouder Vlaardingen)
Floor Kist (wethouder Leidschendam-Voorburg)
Bert Frings (wethouder Winterswijk)
Frans Houben (wethouder Beuningen)
Nieke Jansen (wethouder Kampen)
Co Lambert (wethouder Aa en Hunze)

Progressief Aalten:

Joop Wikkerink (wethouder Aalten)

OPEN:

Hans Waaldijk (wethouder Utrechtse Heuvelrug)